

Поштарська сумка

Дмитро Головка

З дощу Мишко влетів до хати, а мама вже дома, сидить біля столу, голову підперла руками.

— Що з тобою?

— Та, либонь, застудилася: голова болить, ноги ломить.

— Може, лікаря покликати?

— Не треба; синку, зайвий раз людей турбувати. Полікуюся сама,— сказала мати й підійшла до ліжка, на бильці якого висіла поштарська сумка.— Шкода, не всю пошту рознесла. На Бондарівну йти сил не вистачило. А велосипедом не поїхати — грязько.

Мишко поставив на лаві скляну банку, в якій плавало з півдесятка рибинок, тихо перепитав:

— Тільки на Бондарівку не віднесла?

— Ага... Нехай уже завтра. Переодягнися, синку, а то он як змок на тій рибалці.

Хлопець скинув мокру сорочку, надів суху, смугасту, пальцями розчесав чорну чуприну. Примостився з книжкою біля вікна.

Надворі дощ перестав, хоча ще було пасмурно.

Раптом хлопчик закрив книжку, рішуче підійшов до ліжка і надів на плече поштарську сумку.

— Я віднесу пошту!

— Що ти, сину, це ж далеко,— забідкалася мати.

— Нічого, дійду, не маленький,— і подався до дверей, звідки додав: — Я ж бачу, що ти переживаєш.

Бондарівка була околицею села. Поки хлопець доплуганився туди, то встиг добряче натомитися, забрюхав черевики, а ремінь сумки надавив йому плече.

Всюди по дорозі стояли калюжі — доводилося обминати їх городами, поза кущами. І все ж Мишко на ходу встиг передивитися пошту, щоб знати, кому що заносити.

Першою на черзі була хата діда Гути. Вона стояла за сивеньким парканом у темній гушавині вишень. Мишко знав, що в старого є кудлатий Рябко. Удвох вони вночі сторожують колгоспні ферми. А що, коли пес не прив'язаний?

Хлопець обережно прочинив хвіртку, сторожко зайшов у двір. Не встиг навіть роздивитися його, як біля сарайчика загуркало, задзвінькало — це Рябко звідти потяг за собою ланцюг.

— Прив'язаний,— полегшено зітхнув хлопець, але пройти до ганку мимо пса не наважився, чекав — може, хто вийде з хати? Але ніхто не виходив. Не гавкав і пес, тільки насторожено стежив за кожним його рухом.

Мишко примірявся: якщо підійти до ганку від городу, то Рябко не дістане... Воно можна й прямо йти — ланцюг короткий. Та ліпше не ризикувати.

Мокре гілля вишень кілька разів цвѣохнуло хлопця, обважнілі стебла бур'яну під

хатою заросили йому штани, сорочку. Біля причілку була купа соснового хмизу, і Мишкові довелося перелазити через неї. Колючки глиці накололи пальці, натикалися в одяг, діставали й тіла.

Нарешті дістався до гайку. А назустріч — дід Гута. Низенький, у крислатому солом'яному брилі. Старий ніби чекав на непроханого гостя.

— Ти чого це вештаєшся на моєму городі? Кавунчиків захотів?

— Я вам пошту приніс,— образився Мишко.

— Пошту? — здивувався дід.— Давай газетку з програмою. Що там сьогодні по телевізору показуватимуть?.. Слухай, а мама де?

— Вдома, застудилася, мабуть,— пояснив хлопець і подав старому районну газету та журнал.

— Зачекай-но, хлопче,— попросив дідусь і притьмом до хати. З неї він виніс целофановий пакетик.— Це ось липовий цвіт, хай мама заварить від простуди. А тобі — два кавунчики. І не віднікуйся, бери, у сумці донесеш.

Потім дідусь тупнув на Рябка, що засіпався на ланцюгу:

— Ану, на місце! — і пес, підібгавши хвоста, винувато побрів у свою конуру.— Ти, хлопче, не бійся його, він не кусається, він плохенький.

— А я й не боюся,— відповів на те Мишко.

Тітка Килина жила неподалік, через дорогу. Хата в неї стояла біла-біла, під червоним черепичним дахом, з голубими віконницями. Мишко відшукав у сумці її газети, хотів було заходити до двору, коли гульк — на воротах скринька, пофарбована в яскраво-зелений колір. Опускаючи в неї газети, хлопець подумав: "Які гарні кольори любить тітка Килина..."

Заніс Мишко пошту колгоспному механіку Василю Сидоровичу та тітці Христі, котра працює свинаркою. їхні хати були поруч, під розлогими вербами.

Пройшов ще трохи, коли чує — позаду мотор стрекоче. Оглянувся — мчить по дорозі мотоцикл, аж бризки з-під коліс. На ньому дядько Петро, агроном колгоспу. Хлопець дістав із сумки блискучий конверт і підняв його над головою. Мотоцикл зупинився за кілька кроків від нього.

— Невже мені?

— Вам,— сказав Мишко і подав листа.

Дядько Петро зсунув на широкого лоба захисні окуляри, придивився до конверта, радісно вигукнув:

— От спасибі! Дочекались,— і глянув на хлопця.— Від сина вісточка. на кордоні служить... А чого це ти розносиш пошту, браток?

Мишко пояснив.

— Ще багато листів? — запитав дядько Петро.

— Та є трохи.

— Тоді сідай, якраз я їду на тракторний стан, підвезу. Треба ж якось віддячити тобі.

Хлопець усівся на заднє сидіння, поправив на плечі ремінь сумки, учепився за ручку.

— Ну, помчали! — підморгнув дядько Петро.

Вони швидко об'їхали з півтора десятка дворів. Востаннє мотоцикл зупинився біля старої дощатої хвіртки. Тут жила баба Василина. Дядько Петро оглянувся через плече:

— Відвіз би тебе й додому, та, повір, ніколи,— і вже на прощання додав: — Ти, парубче, за мамою дивись. Вже великий, скоро до школи підеш.

— Знаю,— сказав Мишко, злізаючи з мотоцикла.

Баба Василина стояла біля сіней, висока, усміхнена, у святковій квітчастій кофтині.

— О, маленький поштарик. Чи не Ганннин, бува?

— Еге ж, Ганнин,— Мишко подав бабусі кольорову листівку, на якій було написано: "З днем народження".— Вітаю і я вас, бабо Василю!

— Дякую, синку,— відповіла стара й стала читати. А тоді: — Бач, і найменша онука не забула поздоровити мене. Хай усі щасливо живуть.

Мишко хотів було вже йти, та баба Василина взяла його за руку й повела до хати. Незабаром він уже сидів за столом і їв смачні соковиті груші. Кілька груш бабуса поклала і в поштарську сумку — для мами.

— Де ж це вона, бідненька, застудилася? — не вгавала стара.— Мабуть, десь ноги промочила. Ой, та що ж це я...

З цими словами бабуса поспішила з хати до сіней, звідки повернулася із жмутиком сухої сизої трави. По хаті одразу пішов чарівний духмянний запах.

— Це материнка,— пояснила бабуса.— Чай із неї, ой, помошненький. В ній сила землі...

Повертався Мишко додому хоч і втомлений, зате задоволений. Ішов і думав: "Оце так: пошту розніс — а сумка знову повна..."

А з неї так солодко пахли кавунці, груші та найбільше — материнка баби Василини.